

GROENLINKS

PROV. BESTUUR VAN DRENTHE
No.: 2005010345
Ingek.: - 4 NOV 2005
Class nr.:
TE BEH. DOOR: SG.

Aan: de leden van de statencommissie BFE.

Betreft: inhoudelijke ondersteuning PS.

Assen, 3 november 2005.

In het dualistisch stelsel kent Provinciale staten 3 rollen:

1. een kaderstellende rol
2. een controlerende rol
3. een rol als volksvertegenwoordiger.

Het college van Gedeputeerde Staten voert het door PS vastgestelde beleid uit.

De statengriffie zorgt voor procedurele ondersteuning. Provinciale Staten kan voor de inhoudelijke ondersteuning een beroep doen op het ambtelijk apparaat, dat onder het college van Gedeputeerde Staten valt. Daar wordt regelmatig gebruik van gemaakt en de ervaring daarmee is prima.

Veel belangrijke beleidsnota's worden door GS voorbereid, zoals Mensen in het middelpunt en de cultuurnota. Ook daarmee is de ervaring zeer goed.

Op financieel gebied maakt GS de beleidsbegroting (kaderstellende rol) en de jaarrekening (controlerende rol). De kennis op financieel gebied is in PS wat minder sterk aanwezig. De afdeling financiën doet weliswaar zijn uiterste best om uitleg te geven over de stukken, maar haar eerste loyaliteit ligt uiteraard bij het college. GroenLinks heeft regelmatig bij verschil van mening met GS behoefte aan een eigen ambtelijke ondersteuning op financieel gebied. In onze ogen zijn er deze statenperiode te veel zaken gepasseerd op financieel gebied, die anders hadden gekund en gemoeten.

Enige voorbeelden:

1. In september 2003 schrijft het college een brief aan PS, dat er tien miljoen nodig is voor de uitvoering van het collegeprogramma. Hoewel daarover geen statenbesluit is genomen, wordt deze brief toch uitgevoerd. GroenLinks heeft daar over een brief geschreven bij de behandeling van de voorjaarsnota 2004. Het college heeft uiteindelijk laten weten, dat deze procedure geen schoonheidsprijs verdient.
2. In de najaarsstukken 2004 (statenstuk 2004-153) berekent het college een tekort op de rekening 2004 van € 800.000. Dit tekort wordt gedekt uit de risicoreserve BTW compensatiefonds. Uiteindelijk blijkt het voordelige resultaat 12 miljoen te bedragen. Het geld uit het BTW compensatiefonds wordt niet teruggestort, maar gebruikt voor de intensivering van het collegeprogramma.
3. In een brief bij de voorjaarsnota 2005 laat GroenLinks in een brief weten grote zorgen te hebben over de financiële situatie in 2008, omdat het college in 2005, 2006 en 2007 21 miljoen aan incidentele gelden op een structurele manier inzet. Het college geeft in de commissievergadering toe, dat er pas weer financiële ruimte ontstaat, wanneer de financiering van het huidige collegeprogramma wordt stopgezet.
4. Tijdens de behandeling van de nota Reserves en voorzieningen gaven PvdA en CDA aan het gevoel te hebben dat er meer ruimte beschikbaar is in de reserves. Het college vond dat niet en GroenLinks overigens ook niet. Dan kan een eigen financiële ondersteuning van PS wel heel nuttig zijn.
5. In juni dient de fractie van GroenLinks een motie in over ID banen. Als dekking wordt aangegeven het restant uit de reserve flexibel beleid. Dat restant is berekend op grond

van het gestelde in de brief van het college van 20 mei 2005 (kenmerk 20/FC/A3/2005004728), dat het vrije saldi van deze reserve in 2005 € 5,1 miljoen bedraagt. Op grond van de gegevens uit de voorjaarsnota 2005 (blz. 57) kan worden berekend, dat er nog 6 ton niet is vastgelegd. Het college komt staande de vergadering met de bewering, dat ook dat bedrag al is uitgegeven. Om die reden wijst PS de motie af. Pas in de brief over de vragen over begroting 2006 van 27 oktober is GS er in geslaagd om deze berekening voor ons hard te maken.

6. In de 3^e begrotingswijziging 2005 wordt wegens tegenvallende inkomsten bij de heffing ontgrondingen een bedrag van € 53.000 uit de risicoreserve BTW compensatiefonds gehaald. Het college meldt niet, dat bij de kostenpost Kosten uitvoering ontgrondingsverordening jaarlijks meer dan € 90.000 niet wordt uitgegeven.

Mede op grond van bovenstaande voorbeelden hebben wij het gevoel, dat het financiële beleid van GS niet altijd goed te beoordelen is en dat het PS aan kennis en onafhankelijke advisering ontbreekt om hier goed greep op te krijgen.

Daarnaast zou het wenselijk zijn, dat er in een begroting meer alternatieven worden aangeboden aan PS, zodat er meer te kiezen is.

Het is de vraag of het verstandig was om PS voor de beoordeling en controle van het financiële beleid van het college zo afhankelijk te maken van datzelfde college.

Gemeenten, die al wat langere ervaring met het dualisme hebben, beginnen zich die vraag ook te stellen.

Zo lezen wij in de Quick scan programmabegroting van de rekenkamercommissie van de gemeenten Schiedam en Vlaardingen (juni 2005):

“De rapportages vanuit de beleidsinhoudelijke afdelingen zouden van een onafhankelijke check voorzien moeten worden. Daarbij zou niet alleen de besteding van middelen, maar tevens de mate van doelrealisatie onderwerp van control moeten zijn. De vraag rijst immers in hoeverre onafhankelijke toetsing kan plaatsvinden vanuit dezelfde lijn als waarin de rapportages zijn vormgegeven”(blz. 13).

De gemeente Delft heeft er al voor gekozen om meer inhoudelijke financiële deskundigheid bij de raadsgriffie onder te brengen. Op de site www.gemeentedelft.info staat een vacature voor een Raadsadviseur. Daarin lezen we het volgende:

“Je helpt mee de controlerende en kaderstellende taak van de gemeenteraad in de planning en controlcyclus te versterken. Je adviseert de raadsgriffier, de gemeenteraad, de commissies en individuele raadsleden over financiële aspecten van beleidsnota's, de beleidscyclusdocumenten en het rechtmatigheidsbeheer van de organisatie.”

Ook in het boekje “7 vuistregels van Finveen” dat u recentelijk ontving staat, dat de Griffie de controller van de Staten zou moeten zijn. Op dit moment heeft de statengriffie daarvoor geen inhoudelijke kennis is huis.

Wij willen dan ook graag met u de discussie aangaan of wij op financieel gebied meer behoefte hebben aan onafhankelijke ondersteuning.

Als wij het eens worden over bovenstaande, dan kunnen we met elkaar nadenken over mogelijke oplossingen.

Graag zouden wij met u in uw vergadering van 30 november 2005 over bovenstaande van gedachten willen wisselen.

Namens de Fractie van GroenLinks,
Fer Harleman
Jan Langenkamp